

Služba člověku je službou Bohu

→ *Promluva Satja Sáí Báby z 1. ledna 2004* ←

*Lidé mohou říkat, že toto je brahma,
nikdo však nemůže říci, že toto brahma není,
pouze Bůh existuje stále,
svět je iluzorní, hleďte!*

(báseň v telugu)

Vtělení lásky!

Všichni jsou dnes nadšení z Nového roku. Letošní rok začíná symbolicky ve čtvrtek. Je pošetilé vybrat si určitý den v roce a s velkou radostí ho oslavovat. Pro opravdového oddaného je sváteční každý den. Je tedy nezbytné považovat každou minutu, každý den za nový a s radostí ho slavit. Ve skutečnosti je každý den dnem nového roku.

Toto tělo je zde pro službu druhým

Všechno v tomto objektivním světě je nestálé a neskutečné. Proto musíme rozjímat o věčné pravdě a skutečnosti. Neměli bychom marnit čas rozebíráním minulosti nebo předjímáním budoucnosti. Je vskutku pošetilé dělat si starosti o budoucnost či minulost a zapomínat na přítomnost. Jedině přítomnost je skutečná. Minulost je minulost, nemůžete ji vzít zpět, byť byste se o to modlili sebevíc. Budoucnost je skrytá v lůně času. Není možné si ji představit. Proto je důležitá pouze přítomnost. Lidé se trápí kvůli minulosti a budoucnosti, protože si nejsou schopni tuto pravdu uvědomit.

Nejdůležitější činnost, do níž by se měl člověk zapojit, je služba bližním lidským bytostem. Namísto toho plýtvají lidé svým drahocenným časem ve starostech nad

svou minulostí či budoucností. Proto, vtělení lásky, byste se měli vždy věnovat službě bližním. Není větší duchovní praxe (*sádhana*) než služba.

V domnění, že devět cest oddanosti, tedy *šravanam* (naslouchání), *kírtanam* (zpěv), *Višnusmaranam* (rozjímání nad Višnuem), *padasévanam* (služba jeho lotosovým nohám), *vandanam* (vzdávání poct), *arčanam* (uctívání), *dásjam* (služebnost), *snéham* (přátelství) a *átmanivédanam* (sebeodevzdání) jsou jedinými důležitými prostředky ke spáse, se lidé poutají k těmto činnostem. Zcela zapominají na důležitost služby. Jedině plody služby budou věčné.

Musíme se vytrvale zaměstnávat službou druhým. Bůh nám dal tělo jen za tímto účelem. Tělo se nemá zabývat pouze jídlem a pitím, a tak plýtvat drahocenným časem. Musíme si uvědomit pravdu, že Bůh nám dal tělo, abychom sloužili ostatním, a tak jim pomáhali. Není nic většího než služba lidství.

Služba člověku je službou Bohu

Všichni velcí lidé posvětili své životy pouze službou lidstvu. Začněte tedy sloužit lidstvu alespoň od této chvíle. Služba je mnohem důležitější než duchovní zpěvy (*bhadžany*) a další duchovní praxe.

Jedině služba přináší věčnou radost

Vtělení lásky!

Co je to podle vás služba? Pomoc lidem v obtížích považujete za službu. Nikoli. Není to tak jednoduché. Ve službě ostatním musí být vaše tělo zapojeno trvale. Lidské tělo se skládá z několika částí. Všechny mají být zapojeny ve službě bližnímu, nikoli k jiným aktivitám. My naneštěstí na tento základní fakt zapomínáme. Každá část lidského těla byla darována Bohem k uctívání Boha skrze službu (*karmópásaně*).

Karmópásana je jediný prostředek, kterým může být lidský život posvěcen. Stavíme různé chrámy. Provádíme rozmanitá duchovní cvičení. To vše nám však může dát jen přechodné uspokojení, nikoli věčné štěstí. Naši dávní *ršiové* byli schopni dosahovat věčného štěstí vědomým úsilím. Proto musíte rozvinout pevnou víru v pravdu, že nic jiného nežli služba lidstvu věčné štěstí zajistit nemůže. Pusťte se do služby trpícímu lidstvu. Služba se netýká jen zdravotnické služby, nýbrž zahrnuje každou možnou pomoc bližním lidským bytostem.

Dávná kultura Bháratu je stále ještě chráněna ve vesnicích, ale ne ve městech a metropolích. Ve skutečnosti je naše kultura ve městech všemi způsoby znesvěcena. Jděte tedy do vesnic, hledejte jejich potřeby a provádějte takové typy služby, které uleví jejich utrpení. Dnes se lidé přesunují do měst a velkoměst, aby získali pohodlí a přepych. Postupně končí v utrpení a potížích. Je to jejich vlastní dílo. *Na sukhát labhjaté sukham* (štěstí nemůže být získáno ze štěstí). Jen utrpením lze štěstí dosáhnout.

Měli byste konat službu. Ruce vám byly ve skutečnosti dány, aby sloužily lidstvu. Ruce, které slouží, jsou svatější než rty, které se modlí. Ujměte se tedy nesobecké služby a dosáhněte slávy. Jestliže vykonáte dobrou práci, budete v životě prožívat mír. Chlapci, kteří dnes zpívali *bhadžany*, jsou bývalými studenty Institutu. Vykonávali rozmanité služby, aby potěšili Svámího. Boha nezajímá uctívání ani jiná duchovní praxe. Zajímá ho jedině služba. Zabývejte se tedy službou, více a více službou. Nejlepším způsobem, jak milovat Boha, je milovat všechny a všem sloužit.

Boha zajímá jen láska a služba. Jestliže uznáte důležitost těchto dvou kvalit a budete se podle toho chovat, nebude větší duchovní praxe (*sádhany*). Do služby nemusíte investovat mnoho peněz. Svě životy posvěťte výkonem láskyplné služby. Jako projev své lásky a služby přinesli dnes Svámímu bývalí studenti Šrí Satja Sái Institutu vysokého učení šek na 4,8 miliónu rupií. Tuto částku ušetřili za velkých obtíží ze svých platů. Komu však má ve skutečnosti tato částka patřit? Má být použita ke službě ve vesnicích. Je ke službě nejchudším z chudých. Proto jsem jim řekl: „Mí drazí! Uložte peníze do banky a se získanými úroky vykonávejte službu.“

Peníze nepomohou k rozvíjení dobrých vlastností. Ušlechtilé vlastnosti může rozvinout jedině obětování. V obětování je pravá jóga. Proto se říká: *Tjágénaiké amrtatvamánašuh* (jedině obětí může člověk dosáhnout nesmrtelnosti.). Dnes však chtějí lidé *bhógu* (potěšení z materiálního pohodlí). Z takové *bhógy* je možné dostat jedině *rógu* (nemoc). Nemohou dosáhnout jógy. Měli byste se proto snažit dosáhnout jógy *tjágou* (obětí). Jedině tak můžete získat věčné štěstí.

Lidské bytosti jsou vtělením božství

Vtělení lásky!

Nemá smysl rozjímat o Bohu, aniž byste se obětovali. Rozjímáním o Bohu můžete snad získat jisté duševní uspokojení. To je však nepotřebné. Proto rozvíjejte pevnou víru v pravdu, že každá živá bytost je prostoupená Bohem, a podle

toho se chovejte. Bůh žije v každé živoucí bytosti a prožívá blaženost. Upanišady prohlašují: *Íšvarah sarva bhútánám* (Bůh je niterným obyvatelem všech bytostí) a *Íšavásjam idam sarvam* (celý vesmír je prostoupený Bohem). Neměli byste být ovlivněni dojmem, že Bůh je omezený nějakým chrámem nebo stavbou.

Říká se: *Déhó dévájaja próktó džívo dévah sanátanah* (Tělo je chrámem a jeho obyvatelem je Bůh). Skutečným chrámem božím je tělo. Bůh sídlí v chrámu vašeho srdce. Proto se srdce jmenuje *hrdaja*. Hrd + dajá (soucitění) = *hrdaja*. *Hrdaja* může být nazýváno jedině tehdy, pokud pěstujete ve svém srdci soucitění. Rozvíjejte tedy soucit. Ujmete-li se jakékoli služby se soucítícím srdcem, bude posvěcena. Každou lidskou bytost považujte za živoucí božství. Bůh je přítomen všude. Zapomínající na toto všudypřítomné božství prahneme po malicherných a nedůležitých světských radostech. Pravého štěstí však nemůžeme ve skutečnosti nikdy s tělem dosáhnout. Tělo má různá omezení, proto s ním nemůžete nikdy neomezené *ánandy* (blaženosti) dosáhnout.

*Tělo je složeno z proků pěti,
dříve či později je odsouzeno k záhubě,
vnitřní obyvatel však nezná zrození ani smrti.
Vnitřní obyvatel není k ničemu připoután a je věčným svědkem.
V pravdě řečeno je vnitřní obyvatel, v podobě átmana,
ve skutečnosti samotným Bohem.*

(báseň v telugu)

Musíte být schopni tohoto božského *átmana* rozeznat. Dnes uctíváme sochy a obrazy, myslíme si, že Bůh je někde ve vnějším světě. Bůh je však nejvíce přítomen v lidské bytosti. Proto naši staří *ršiové* prohlašovali: *Daivam mánuša rúpéna* (Bůh se vtěluje v podobě lidské bytosti). Jaký má smysl uctívat neviditelného Boha a ve stejný okamžik způsobovat utrpení živým bytostem kolem sebe? Každá lidská bytost, kterou potkáte, je vtělením božství.

Nemá žádný smysl uctívat sošky a obrázky a zapomínat na živoucí bohy před sebou. Dávejte tedy méně důležitosti nepřímým metodám uctívání Boha. Přijímejte lidskou bytost, stojící před vámi, jako vtělení božství. I když se setkáte se svým nejhorším nepřítelem, řekněte mu láskyplně: „Buď zdrav.“ Oslovte ho jako bratra. On pak také odpoví slovy: „Buď zdrav, bratře.“ Jestliže ho naopak nenávidíte a začnete mu spílat, odpoví vám stejně. Ctěte každého jedince, a budete ctěni také. Dnešní člověk očekává, že ho budou ostatní ctít, ale sám je mít v úctě nebude. Jestliže nemáte druhé v úctě, jak můžete očekávat, že budou oni ctít vás?

Mánava (lidská bytost) znamená: jedinec, zasluhující úctu. Jelikož jste se narodili jako lidské bytosti, ctěte druhé a úctu přijímejte. Tuto vlastnost musíte dnes rozvíjet. Jestliže ctíte druhé, také oni budou ctít vás. Jestliže někoho pozdravíte, komu pozdrav ve skutečnosti připadne? Vy nezdravíte pouze fyzické tělo, sestávající z pěti prvků. Pozdrav dosáhne ve skutečnosti k vnitřnímu obyvateli onoho lidského těla, kterým není nikdo jiný než Bůh. A jaká je přirozenost tohoto těla?

*Toto tělo je doupětem špíny a má sklon k nemocem,
čas od času je vystaveno změně, nemůže překročit oceán sansáry.
Není ničím jiným než seskupením kostí.
Ó, myslí! Nezůstávej v iluzi, že tělo je trvalé.
Místo toho přijmi útočiště u božích lotosových nohou.*

(báseň v telugu)

Čeho můžete dosáhnout spoléháním se na takové tělo? Jen hromadíte hřích. Tělo byste měli udržovat za účelem služby druhým. Toto lidské tělo jste přijali jedinečně za účelem služby svým bližním lidským bytostem. Rozvíjejte pevné přesvědčení v tuto pravdu. Jaké štěstí čerpáte z těla? Ve skutečnosti žádné. Ať si užíváte s pomocí lidského těla jakékoli radosti, budete je muset i s tělem jednoho dne rychle opustit. Musíte podstupovat tolik trápení a soužení v zájmu oněch dočasných potěšení?

Měli byste ctít *džívu* v lidském těle. To je pravá služba Bohu (*daiiva séva*) a jí musíte zasvětit své tělo. Jestliže to uděláte, každá minuta vašeho života bude svěží a nová. Každý den je svátek. Když však na druhou stranu vykonáte službu jednou za rok, není to pravá služba. Vaše *déha* (tělo) je *mrnmaja* (vytvořené z pěti prvků). Božství, sídlící v něm jako vnitřní obyvatel, je *činmaja* (vědomí). Spolehejte se tedy na toto božství a získejte spásu.

Dokonalý syn a ušlechtilá matka

Všichni znáte Abrahama Lincolna. V dětství chodil do školy ve společnosti bohatých chlapců. Tito hoši nosili nákladné šaty a ozdoby. Lincoln však chodil do školy oděn v šatech, které mu matka spravovala. Jednoho dne si jeho přátelé dělali z Abrahamova ubohého oděvu legraci. Ten se nedokázal ovládnout. Šel s pláčem přímo za matkou: „Mami! Už nebudu chodit do školy. Spolužáci se mi posmívají. Dívají se na mne spatra jako na chudáka, který není schopen nosit

slušný oděv.“ Matka ho vzala láskyplně do náruče a utěšila ho: „Můj drahý synku! Nemusíš být smutný z tak bezvýznamné záležitosti. Toto vše ti bude nápomocné v budoucím životě. Měj na paměti svoji rodinnou situaci. Nespoléhej na to, co říkají ostatní. Veď život v sebedůvěře a sebeúctě. Cti každého a budeš každým ctěn.“

Od toho dne uváděl Lincoln radu své matky do praxe a začal si každého vážit. Byl zdvořilý i k ševci: „Pane! Jak posvěcený je váš život! Šitím bot pro nás děláte velkou službu, takže máme nohy chráněné před trny.“ Postupně si Lincoln získával pro své dobré chování úctu všech lidí. Získal velmi dobré jméno. Po nějaké době probíhaly v Americe volby. Jeho přátelé a příznivci ho přesvědčili, aby se voleb účastnil. Vyjadřoval svoji nezpůsobilost slovy: „Já jsem chudý člověk. Kdo mne bude volit? Takové postavení a moc nechci.“ Indové dnes utrácejí desítky miliónů rupií, aby se zúčastnili voleb, ale odmítají dát jedinou rupii jako almužnu žebrákovi.

Matčina laskavá slova zanechala v Lincolnově mysli trvalý otisk. Začal mít každého v úctě. S každým hovořil zdvořile. V důsledku toho získal dobrou pověst a nakonec se podvolil přání svých přátel a příznivců a voleb se zúčastnil. Získal velkolepé vítězství a byl zvolen prezidentem Spojených států. Pak šel za svou matkou a řekl jí: „Maminko! Do tak významného postavení jsem se mohl dostat a požívat úcty lidu Ameriky díky tvému ušlechtilému učení z oněch dávných dnů.“

Je to matka, kdo je odpovědný za to, zda dítě získá úctu a slávu. Přejí-li si děti dobrou pověst, měly by poslouchat nařízení svých matek. Proto vědy udělují matce a otci tu nejvyšší pozici a prohlašují: *Mátrdévó bhava, pitrdévó bhava* (Matka je Bůh, otec je Bůh). Matka je jako tělo a otec *átman*. Proto musíme ctít svého otce i matku. Pak můžeme získat velikou úctu. Abraham Lincoln mohl mít dobré jméno a slávu a stát se prezidentem Ameriky díky úctě ke své matce.

Co získávají děti dnes? Nic. Jen utrácejí peníze, vydělané jejich rodiči. Přinášejí jim tak špatnou pověst. To by děti dělat neměly. Peněz, které jim rodiče dávají, by měly řádně užívat. Každá kapka vaší krve je ve skutečnosti darem vašich rodičů. Jejich lásce vděčíte za svou existenci na tomto světě. Ať je tedy kdekoli potřeba darovat krev, měli byste jít a dát ji. Takto splníte svoji povinnost vůči rodičům a společnosti. Nikdy nepracujte pro své sobecké zájmy. Sobectví a sebezájem jsou ve skutečnosti hlavními příčinami degradujícími lidskou bytost. Možná jste slyšeli o Winstonu Churchillovi, bývalém ministerském předsedovi Velké Británie. Jednou prohlásil: „Člověk dobyl vše, nedobyl však sebe.“

Jedině dobré vlastnosti mohou udělit mír

Děti by měly kultivovat dobré návyky a dobré vlastnosti a dosáhnout v životě dobrého postavení. Měly by tak přinášet dobrou pověst svým rodičům. Dobrou pověst můžete získat nikoli penězi, ale ryzím charakterem. Bez ohledu na to, jak je někdo bohatý, bude jeho pověst pošpiněna, pokud nebude mít dobrý charakter. Bohatý člověk může bydlet ve velkém domě a užívat si životního přepychu, ale nebude mít mír mysli a štěstí. Lidé usilují o více a více peněz. Jaký užitek však mají z peněz, které vydělají? Veškeré své peníze vyplývají na bezcenné věci. Peníze, které vydělá, by měl člověk používat na dobré a prospěšné činnosti pro společnost. Měl by se dobře chovat a mít dobré návyky. Jedině pak bude mít v životě skutečný mír.

Vtělení lásky!

Dnes každý doslova pláče po míru. Co je však ten mír? Je ve vás. Vy jste ty nejposvátnější duše. Ve vás je láska. Ve vás je mír. Vy dnes mír a štěstí, které jsou ve vás, naneštěstí ztrácíte a žebroníte po něčem, co je ve vnějším světě. Chcete vydělat velké bohatství a postavit si velké domy. Bez dobrých vlastností se veškeré bohatství, které vyděláte, stává pouhým odpadem. Proto pěstujte dobré vlastnosti. Na světě není většího bohatství než dobré vlastnosti. Čím více dobrých vlastností užíváte, tím více získáváte. Nikdy se nevyčerpají.

Vtělení božského *átmana*!

Připravujte se k obětem. Věčnou blaženost naleznete jediné v oběti. Ten, kdo se neobětuje, nenalezne nikde mír. Lidé každé země tohoto světa se modlí za mír: „*Šánti, šánti, šánti.*“ Získají jej však? Ne. Jsou zachvázeni nespokojeností a beznadějí. Proto by měl každý rozvíjet víru v pravdu, že věčný Pán je vždy s námi. Jak můžete získat mír, nevšímáte-li si božství, skrytého ve vás, a uctíváte-li nějakého neviditelného Boha?

Vtělení lásky!

Dělte se o své vzdělání a bohatství se svými bližními lidskými bytostmi. Pravým vlastníkem bohatství, které jste získali, je ve skutečnosti Bůh. Peníze, které jste vydělali, patří do božího fondu. Ředitelem tohoto fondu je Bůh sám. Důvěřujte Bohu a používejte své peníze správně. Neprahněte po penězích a dalších formách bohatství. Neustále rozjímejte o Bohu.

Nemusíte odcházet do lesa nebo jeskyně v kopcích, abyste Boha hledali. On je vždy s vámi. Rozvíjejte tuto víru a zvítězte nad démonickými vlastnostmi. Ať se

dnes podíváte kamkoli, převládají tam démonické vlastnosti a násilí. Lidé neváhají nabývat bohatství cestami hříchu. To, co nakonec půjde s vámi v okamžiku opouštění těla, bude hřích či zásluha, které jste nahromadili, a nikoli získané bohatství. Podělte se s druhými alespoň o sousto jídla, které jíte. Pomozte sobě a pomáhejte druhým. To je největší *sádhana*. Ve skutečnosti je tak jednoduché ji provádět. Tuto prostou *sádhanu* ponecháváte stranou, zapomínáte na ušlechtilou kvalitu lásky a hledáte mír ve vnějším světě. Není to od vás pošetilé?

Rozvíjejte lásku a bratrství

Vtělení lásky!

Rozvíjejte kvalitu lásky. Nemějte nikoho v nenávisti. Rozvíjejte víru, že ať se stane cokoli, je to pro vaše dobro. Kdykoli se setkáte s obtížemi či trápením, jste za to odpovědni jediné vy sami. Mějte ostatní v úctě. To jediné vás ochrání. Jestliže někoho naopak urazíte, přijde trest. Potěšení či bolest jsou produkty vaší vlastní činnosti. Zásluha či hřích, které vykonáte, vás budou následovat jako stín. Dnešní člověk druhým káže. Sám však své poučky nedodrží. Jakou hodnotu pak bude mít takové učení? To vše je holý podvod. Ať čtete či posloucháte jakékoli učení, nikdy vám nepomůže, pokud je nevedete do praxe. Pomáhejte svým bližním alespoň v malé míře. Pomůže vám to. Neobviňujte ostatní z potíží, kterým čelíte. Nikdy jim nenadávejte. Milujte všechny. Ke všem lidem se chovejte jako ke svým bratrům a sestrám. Rozvíjejte cit bratrství člověka a otcovství Boha.

Vtělení lásky!

Bháraťané mají opravdu veliké štěstí. Mají všechny prostředky. Chybí v nich však kvalita lásky. Jestliže budou pěstovat lásku, nikdo je nepředčí. Pozvedejte tedy svoji čest a dobrou pověst pěstováním kvality lásky. S láskou se držte principu *satji* a *dharmy*. Jen láska vás může ochránit.

Vtělení lásky!

K čemu jste dostali ruce? Je to pro nasycení úst? Ne, ne. Svým jazykem máte zpívat o slávě boží. Ruce jste dostali, abyste udržovali rytmus podle melodie. Bháraťané uctívají Boha s *bhávou* (citem), *rágou* (melodií) a *tálou* (rytmem). Slabika „Bha“ zastupuje ve slově Bhárat *bhakti* (oddanost), „ra“ *rágu* (melodii) a „t“ je za *tjágu* (oběť). Musíte zpívat o slávě boží v kombinaci těchto tří aspektů. Ty jsou pravými Bháraťany. Každý, kdo se narodil v zemi Bhárat, je posvěcený. My nepotřebujeme nebesa.

Účastněte se služby zpívání božího jména. Nemůže být většího bohatství než je toto. Proč bychom měli trpět, máme-li v sobě takové velké bohatství? Celé své vzdělání a vykonávanou službu pokládejte za boží práci. Gítáčárja jasně vyzývá: *Sarvadharmán paritjadžja mám ékam šaranam vradža* (Odevzdej mi veškerou svoji činnost a hledej útočiště jedině u mne). Zasvěťte tedy všechny své aktivity Bohu. Jen tehdy dosáhnete míru v každém ohledu.

U příležitosti Nového roku, v Prašánti Nilajam dne 1. ledna 2004